

GLEDALIŠKI LIST
MESTNEGA GLEDALIŠČA
V CELJU • SEZONA 1952-53
LETO VII • ŠTEVILKA 2

PAVEL GOLIA
SNEGULJČICA

Premiera v petek, 24. oktobra ob 15,30 za *Ivana Pirečnika* ter najboljše pionirje iz Celja in Šoštanja

P A V E L G O L I A S N E G U L J Č I C A

Pravljlična igra v 6 slikah s predigro. Predigro napisal Fran Roš

Režija: BRANKO GOMBAČ

Scena: MARIJAN PLIBERŠEK

O S E B E :

Sneguljčica	{Silva Cvahte (Gidica Petretič
Kraljica	Zora Cervinka
Kraljevič	Milan Krašovec
Maršal	France Mirnik
Poveljnik straže	Peter Božič
Lovec	Emil Strlič
Frice	Vinko Podgoršek
Frace	Janez Škof
Paž	Gabrijel Prezlj
Prvi škrat	Matjaž Lovšin
Drugi škrat	Lojze Golob
Tretji škrat	Rado Lenasi
Četrti škrat	Janez Golob
Peti škrat	Boris Orel
Šesti škrat	{Matjaž Bertoncclj (Peter Jaklič
Sedmi škrat	Alojz Sredič
Škrat harmonikar	Radko Podgornik
Meglica	Alenka Lovšin
Dvorjanke	{Slava Maček (Slava Volčič (Ela Veselak
Prvi medved	Silvan Božič
Drugi medved	Ivan Mihelin
Tretji medved	Ivo Umek
Zajčka	{Luskar Majda (Nina Leskovšek
Čarobno ogledalo	Janez Cesar
Mati	Angela Sadar
	Vojaki, otroci, dvorjani.

Meglico pleše gojenka baletne učiteljice Sonje Gorjanc. »Pesem škratov« je naštudirala prof. Anica Žuljeva. Klavirsko glasbo izvaja Milan Škof. Fanfare je naštudiral tovariš Remelj. Osnutke za kostume je narisala Bogdana Vrečkova. Inspicent: Tone Vrabl. Šepetalka: Tilka Sve-telškova. Razsvetljava: Bogo Les. Lasuljar: Vinko Tanjšek. Odrski mojster: Franjo Cesar. Sceno je izdelala gledališka delavnica pod vod-stvom Franja Cesarja. Slikarska dela opravil Ivan Dečman.

Sneguljčica toži

Pavel Golia

Kdo je bolj kot jaz ubog!
Nimam očka, nimam mame,
dragih, ki bi me ljubili,
brata, da zavzel se zame
bi v nevarnosti in sili,
me obvaroval nesreče.
Nikdar ni prijazna roka
me pobožala ljubeče,
zapuščenega otroka.
In nikoli, kar sem živa,
ni beseda ljubezniva
mi tolažbe, utehe dala.
Le visoke grajske line
vejo, kaj gorja prestala,
in na postelji blazine,
kaj noči sem prejokala.

Kaj bo z mano? Kje sem zdaj?
Zunaj vlažna noč, oblačna,
krog in krog neznani kraj,
jaz izmučena in lačna ...
Saj omagam, če na pot
le korak grem še od tod.
Ves dan, do noči bežala
sem po gozdu brez postaje,
zdaj ne morem več ...

ZORICA IZ GABERJA PRI STRIČKU GOLJI

liki, gosti oblaki dima so se ti-
stega popoldneva valili iz vi-
sokih dimnikov Cinkarne pod
svetlo, sinje jesensko nebo nad
Gaberjem. V zraku se je za-

ganjal vanje jesenski veter, da so razpršeni padali na ceste, hiše in vrtove pod Cinkarno ter bežali proti sivim grajskim razvalinam in doli nad šumečo Savinjo. Potem se je veter spustil nižje in vtikal svoj nagajivi nosek na vrtove, v veže, skozi odprta okna v sobe in nagajal, nagajal, kjer je le mogel. V Kovinarski ulici pod Cinkarno je Jenčičevemu Tončku zapletel zmaja v najvišje in najbolj gosto vejevje divjega kostanja, potem pa, ej, potem je staknil nekaj prav ljubkega: v kotu vrta je na prijetnem jesenskem sončku sedela mala Prašnikarjeva Zorica in brala iz velike knjige. Slonela je na laktih, zavihani nosek je zarila tako globoko v knjigo, da je moral veter prav od blizu pogledati, ali Zorica ne piše z njim po knjigi. O, veter je Zorico dobro poznal. Že leta sta bila prijatelja. Veter ji je rad nedolžno, a navihano ponagajal, Zorica pa ni bila nikoli jezna nanj. Navadno mu je dobrodušno požugala z drobnim prstkom in mu takole dejala: »Lej, veter, potepušček! Star si kot svet, pa te moram jaz, ki mi je šele osem let, učiti spodobnosti!« Veter pa je vedel, da je to le šala, kajti imela sta se rada in skupaj sta uganjala norčije po Kovinarski ulici in po ulicah okoli Cinkarne, kjer je delal Zoričin oče. Navadno je bil z njima še en dober prijatelj: Zoričin psiček Čuvek. Tekal je z njima, se prekopicaval, skakal, lajal in na vse pretege mahal s svojim lepim košatim repom. Tudi danes je bil pri Zorici. Ležal je pri njenih nogah, se grel na soncu in — se dolgočasil. Danes ga je Zorica komaj pogledala, ga malo pobožala, potem se je zatopila v knjigo. Čuvek pa bi se rad igral. Zalajal je, povlekel Zorico za kito in ko tudi to ni nič pomagalo, se je kratkomalo vsedel na knjigo, iz katere je Zorica brala in jo zakril s košatim

repom, češ pa zdaj beri, če moreš! Ampak Zorica se ni dala ugnati. »Ti, Čuvek,« je dejala, »kaj mi pa nagajaš? Rajši beri z menoj tole lepo zgodbo o Sneguljčici!« Čuvek je imel Zorico rad, zato jo je ubogal. Modro se je zagledal v knjigo kot da bi znal zares brati. In tako ju je našel veter. Čuvek je nad knjigo že zakinkal, kajti v hrbet ga je tako prijetno grelo toplo jesensko sonce, Zorica pa je bila tako zatopljena v knjigo, da tega še opazila ni. Zdaj je postal tudi veter radoveden. »Kaj neki Zorica bere,« si je dejal. Zaletel se je v knjigo, pihnil, obrnil nekaj listov, da se je odprla naslovna stran in bral: »PAVEL GOLIA: SNEGULJČICA. PRAVLJIČNA MLADINSKA IGRA.«

Zorica pa se je sedaj skoraj zares razjezila. »Veš kaj, če mi danes ne boš dal miru, ti porednež nagajivi, te bom... Res, veter dragi, glej, berem igro o nesrečni deklici Sneguljčici, pušti me, da jo v miru preberem. Ali pa, veš kaj, beri z mano, saj tudi o tebi nekaj piše! Glej, tule...« In je začela listati po knjigi, da bi mu pokazala, kje piše o vetru. Ampak veter je že tak tič, da ne more biti niti za trenutek pri miru. »Veš Zorica, saj bi rad, pa moram še... veš...,« je začel jecljati in se izgovarjati. Zorica ga je dobro poznala in ga je kar prekinila: »Vem, vem, veter, naprej bi rad odbežljal. Kar pojdi, mi vsaj listov ne boš obračal s svojo sapo. Ti že kdaj povem, kako je bilo z vetrom v tej pravljичni igri. Srečno!« Zorica se je zopet zatopila v knjigo o Sneguljčici, veter pa je odvihral po ulici in se na oglu zaletel v slabo pritrjen plakat, na katerem je z velikimi rdečimi črkami pisalo, da celjsko Mestno gledališče igra Goljevo mladinsko pravljичno igro »Sneguljčica«.

Ta plakat je pred nekaj dnevi prebrala Zorica in potem je tako dolgo prosila očka in mamico, da sta jo takoj popoldne peljala v gledališče. Pravlјice o Sneguljčici do tedaj ni poznala. Vsa nestrpna je priganjala starše, da so bili v gledališču dobre četrt ure pred začetkom predstave. Zaverovano je strmela v zastor, da niti ni opazila sošolcev in prijateljev iz Gaberja, ki so jo pozdravljali iz vseh kotov prostrane dvorane. Nič ni slišala živžava okoli sebe. Vznemirjena je čakala, da se odgrne skrivnostna pregrada, za katero bo zagledala škrate, kraljico, viteza, predvsem pa nesrečno deklico Sneguljčico. Končno je dočakala. V dvorani so ugasnile luči, zavladala je grobna tišina. Zastor

se je dvignil. Začela se je predigra. Ob topli kmečki peči je babica pripovedovala otrokom pravljico o Sneguljčici. Potem jih je vprašala, ali hočejo vse ljudi, o katerih jim je pravila, videti

žive na odru. Otroci so vsi navdušeni ploskali in vzklikali, da bi jih zelo zelo radi videli. Babica jim je obljubila, da se bo to takoj zgodilo. In predstava se je začela. V prvi sliki je Zorica videla dvor hudobne kraljice. Kraljica je slavila rojstni dan in pastorka Sneguljčica ji je želela srečo z ljubkim voščilom. Toda kraljica jo je sovražila in jo je poslala v njeno temačno

sobo, kjer je morala sama ždeti, medtem ko so se drugi veselili in zabavali. Kraljica, ki je hotela biti najlepša v vsem kraljestvu, je nato stopila k svojemu čarobnemu ogledalu in ga vprašala, katera je najlepša žena v deželi. Ogledalo ji je odgovorilo, da je sedaj najlepša Sneguljčica. Kraljico je to strašno raztogotilo in sklenila je, da pastorko umori, da bo potem zopet ona najlepša v kraljestvu. Poklicala je lovca in mu naročila, naj odpelje Sneguljčico v gozd in naj jo tam umori. Da bi jo preslepila, je njej sporočila, da gre z lovcem na sprehod in Sneguljčica je presrečna in vsa hvaležna kraljici za to dobroto odhitela z lovcem smrti nasproti. Glas o lepoti in dobroti mlade Sneguljčice se je medtem raznesel po svetu. O njej je slišal vitez iz sosedne dežele in prišel je, da jo zasnuabi in vzame za ženo. Kraljica se mu je zlagala, da je Sneguljčica odšla na obisk na sosedni grad. Hotela je, da bi vzel njo za ženo, ne pa Sneguljčico. Zato je poslala za njim razbojnika Friceta in Fraceta, ki ju je imela v svoji službi in jima naročila, naj ga iz zasede napadeta, ujameta in pripeljeta v grajske ječe.

V drugi sliki je Zorica videla, kako je lovec pripeljal Sneguljčico v gozd in kako jo je hotel po kraljičinem ukazu umoriti. Toda lovec je bil dober človek. Sneguljčica se mu je smilila, zato se je dal preprosi in ji je pustil življenje. Odšel je in uboga deklica je ostala sama v hladni zimski noči v samotnem gozdu. Utrujena je legla pod drevo. Da ne bi zmrznila, so jo prišli gret medvedje in zajčki. Bila je tako dobra, da so ji bile prijatelji tudi divje živali. V njihovi družbi je sladko zaspala. Drugo jutro je odšla dalje po gozdu. Kmalu za tem sta prišla tod mimo vitez in njegov spremljevalec paž. Razbojnika Frice in Frace sta ju napadla in ju odpeljala v grajsko ječo.

V tretji sliki je Zorica videla, kako je Sneguljčica po dolgem tavanju prišla v škratjo hišico, kako se je majčkeno okrepčala in legla spat. Potem je videla, kako so se vrnili z dela škratje in prvič je slišala njihovo lepo pesem. Zagledali so Sneguljčico in se dogovorili, da ostane pri njih za gospodinjo.

Četrta slika se godi naslednje jutro. Zorica je videla, kako so se spoprijateljili škratje in Sneguljčica, ki je postala njihova gospodinja. Ko so odšli na delo v rudnik, so ji naročili, naj nikomur ne odpre vrat, kajti hudobni kraljici je medtem čarobno ogledalo izdalo, da Sneguljčica še živi in sedaj gotovo cela tropa biričev stika za njo po deželi. In res. Ogledalo je povedalo

kraljici, kje je Sneguljčica in sedaj se je odpravila sama, da jo umori. Preoblekla se je v krošnjarko, prišla taka k škratji hišici in pregovorila Sneguljčico, da ji je odprla. Tedaj pa ji je hudobnica zasadila v lase zastrupljen glavnik in Sneguljčica se je zgrudila kakor mrtva. Ko so se škratje vrnili, so ji vzeli glavnik iz las in mala nesrečnica je zopet oživila. Toda kraljica ni odnehala. Ko so škratje zopet odšli, se je vrnila preoblečena v kmetico in dala Sneguljčici zastrupljeno polovico sladke hruške. Deklica je vgriznila in se v tistem trenutku mrtva zgrudila. Kraljica je dosegla, kar je hotela. Škratje so se kmalu nato vrnili, a uboge deklice niso mogli več obuditi k življenju. Prisegli so kraljici maščevanje, Sneguljčico pa so položili v stekleno krsto, da bi vsaj mrtva ostala vedno med njimi.

V peti sliki je Zorica zopet videla dvor hudobne kraljice. Kraljevič, ki ga je hotela kraljica prisiliti, da bi jo vzel za ženo, jo je s studom zavrzel. Njena zla dejanja so prišla na dan in ljudstvo se ji je uprlo. Vrgli so jo v ječo, nato pa so vsi odhiteli na kraj, kjer je v stekleni krsti ležala mrtva Sneguljčica.

V zadnjem dejanju je Zorica ostrmela pred prelepo sliko: med cvetjem je stala steklena krsta, v njej Sneguljčica, lepa kot da bi bila živa, okoli nje pa škratje. Kraljevič je prosil škrate, naj mu dovolijo vzeti krsto s Sneguljčico na njegov grad, da bo imel deklico, ki jo tako zelo ljubi, vsaj mrtvo vedno pri sebi. Ko pa škratje dvignejo krsto, da bi jo odnesli na vitezov grad, se krsta pri tem strese in Sneguljčici pade košček zastrupljene hruške iz ust. Sneguljčica zopet oživi. Vsi so srečni, najbolj pa kraljevič in Sneguljčica. Hudobno kraljico hočejo obsoditi na smrt, toda Sneguljčica ji je izprosila pomilostitev. Tako je zmagala dobrota, a hudobija je prejela zaslužen kazen.

Zorica tisti dan sploh ni vedela, kako je prišla domov. Tako je bila zamišljena v zgodbo, ki jo je doživela v gledališču, da je šla po cesti kot v sanjah. Spotikala se je, da jo je morala mamica voditi za roko kot otroka. To je bilo prvič, da je bila Zorica v gledališču. Zdelo se ji je, da so se ji odprli čudežni svetovi, neko čudno življenje. Potem je obsula mamo in očka z vprašanji o gledališču, o igrah, o pravljicah. Zvečer ni mogla zaspiti, ampak je strmela v temo in tako ji je bilo kot da še vedno gleda igro v gledališču. Ko jo je potem le zazibal spanec, je vso noč sanjala o Sneguljčici. Sanjalo se ji je, da je bila ona Sneguljčica in da je sama vse to doživela. Drugo jutro je pri-

povedovala zgodbo Čuvenu. Psiček jo je pri tem tako zavzeto in zvesto gledal, da je bila prepričana, da jo razume. Ko mu je pripovedovala, kako je lovec hotel revico umoriti, je bridko jokala in zdelo se ji je, da se je tudi Čuvenu utrnila solza.

V šoli so se med odmori pogovarjali samo o Sneguljčici in o njeni usodi. Tisti učenci, ki igre v gledališču še niso videli, so sklenili, da takoj prosijo očka in mamico, naj jih peljejo gledat to lepo igro. Bregarjeva Metka je rekla, da bo šla še enkrat v gledališče, Jermanov Igorček pa tudi. Sitarjeva Marjetica je

prinesla s seboj v šolo Gledališki list. Tu je Zorica med odmorom brala, da je zgodba o Sneguljčici izšla tudi tiskana kot knjiga. In zdaj je seveda prosila mamico, naj ji to knjigo kupi. Mamica, ki je vedela, kako dobro je za Zorico, da bere lepe knjige, je njeni prošnji ustregla in tako Zorica zdaj že drugi dan prebira igro o Sneguljčici. Včeraj jo je očka še enkrat peljal v gledališče.

»Kakšen neki je ta gospod Pavel Golia, ki je ‚Sneguljčico‘ napisal,« je razmišljala Zorica. »To mora biti zelo zelo star gospod z dolgo sivo brado. Najbrž ne živi v naši domovini, četudi piše po slovensko. Biti mora zelo zelo od daleč. Stanuje v skrivnostni stari hiši, kamor ne sme nihče vstopiti.« Tako je razmišljala Zorica, prebiral je knjigo o »Sneguljčici«, hodila je v šolo, se učila, pomagala je mamici pri gospodinjstvu. Saj je tudi Sneguljčica bila tako pridna in delavna gospodinja! Tudi drugače je Zorica postala bolj ubogljiva, postrežljiva, dobra in prijazna. Vsakomur je hotela pomagati in ustreči. Saj je tudi Sneguljčica bila taka!

Takole si je akademski slikar Marijan Pliberšek zamislil sceno
za drugo sliko »Sneguljčice«

M e d
o d m o r i
s t o p i t e
v

gledališka okrepevalnica

i n s e v n j e j
o d ž e j a j t e
i n
o k r e p č a j t e l

Telefon števil 22-31 in 22-32,
poštni predal 3,
brzopoke Topper Celje.

Topper CELJE

*Tovarna perila, konfekcije,
prešitih odej in pletenin.
Z lastnimi prodajalnami
v Celju, na Reki, v
Mariboru, Subotici,
Zrenjaninu, Novem
Sadu, Kikindi, Sara-
jevu, Osijeku in Senti.*

Za nakup se priporočamo
»TOPER« CELJE

SAVINJSKA TOVARNA NOGAVIC

Polzela

i z d e l u j e :

moške in otroške bombažne nogavice ter vse vrste ženskih bombažnih in svilenih nogavic

Deseni po izbiri! Odlična kvaliteta!

*Z izbrano kapljico
in dobrim prigeizkom
Vas bo vedno postregla*
MESTNA TOČILNICA
v Prešernovi ulici

Obiščite
veleblagovnico

**Ljudski
magazin**

Celje

kjer boste solidno
postreženi
z najrazličnejšim
blagom
po ugodnih cenah

Se želite za mal denar
lepo, dobro in trpežno
obleči od nog do glave?
Potem pridite v trgovino

in zadovoljni boste

»Solčava«

u Celju

TEKSTILNA
TOVARNA

PREBOLD

Telefon: Prebold štev. 1, Celje štev. 26-19

Proizvaja vse vrste posteljnega plat-
na, flanelete, tiskano za žensko in
moško perilo ter ženske obleke v
najbolj pestrih vzorcih

!

V elika izbira
O dlična kvaliteta
L epi vzorci
N izke cene

»VOLNA« CELJE

»HMEZAI«

ŽALEC - HMELJARSKA ZADRUGA Z O. J.

izvaža na vsa svetovna tržišča prvorazredni savinjski hmelj, znan pod zaščitno znamko: »SLOVENSKI HMELJ, štajerski, Savinjska dolina«

Svojim članom posreduje in dobavlja: hmeljevke, umetna gnojila, zaščitna sredstva, stroje za obdelovanje hmeljišč itd.

T R G O V S K O P O D J E T J E

„Špecerija“

V C E L J U

Ůam nudi v največji izbiri vse kolonialno blago, dalje moko, likerje, buteljčna vina, suhomesnate izdelke in sire. Oglejte si naše trgovine in gotovo boste postali naš stalen odjemalec

Po gledališki
predstavi Vas
vljudno vabimo
na prigrizek in
pristno kapljico

RESTAVRACIJA
Na - Na
ŠELIGO VINKO

Potrebujete novo
obleko, perilo
ali čevlje?

Pri hmeljarju
v Celju

je največja izbira
in najnižje cene!

METKA

MEHANIČNA
TKALNICA

CELJE

IZDELUJE:

zefirje
popeline
batiste
flanelo
flanelete
damast
blago za delovne obleke itd.

Vsem odjemalcem bomo vedno nudili kvalitetno blago po konkurenčnih cenah

TOVARNA USNJA ŠOŠTANJ

Telefon šte. 2

*izdeluje najcenejše in najboljše podplatno
usnje, komerčno in Goodeyer, vseh barv
telečji in goveji boks ter velurje, duboks za
smučarske čevlje, kravino za delavske čevlje,
svetovno znane likance in tehnično usnje*

Tekstilna tovarna Šempeter v Savinjski dolini

izdeluje

*use urste beljenega platna širine 80, 145 in 180 cm,
zavese v širini 80 in 150 cm,
flanele za rjuhe itd.*

Moderna belilnica — uslužnostno beljenje

Nizke cene — Solidna postrežba

Trgovini na veliko dajemo 2% grosistični popust

CINKARNA CELJE

TELEFON 20-81 in 20-82

za domači trg in izvoz:

SUROVI CINK	97,80 % Zn
CINKOV PRAH	97 % Zn total
FINI CINK	99,75 % Zn
DVOJNO FINI CINK	99,85 % Zn
RAFINIRANI CINK	98,70 % Zn
CINKOVA PLOČEVINA	
AVTOTIPIJSKE IN OFFSET PLOŠČE	
CINKOVI PROTEKTORJI ZA KOTLE	
CINKOVE PRALNICE — VALOVITE	
CINKOVO BELILO	
ŽVEPLENA KISLINA 60° Be	

Cenjene stranke opozarjamo, da opravljamo usluge z
valjanjem svinca, kositra, antimonovega svinca in srebra

Takole si je inscenator Sneguljčice akademski slikar Marijan Pliberšek zamislil prvo sliko: Dvor hudobne kraljice

Ker je bila Zorica tako pridna, ji je mamica nekega dne pripravila prijetno presenečenje: obljubila ji je, da bo šla v nedeljo z očkom obiskat teto v Ljubljano. To je bilo veselje! Vožnja z vlakom, pa Ljubljana, pa teta pa... še in še! Edino, kar ji je kalilo veselje, je bilo to, da je moral Čuvek ostati v Gamberju. Pa saj se kmalu vrne, bo že počakal, nagajivček mali!

Tudi teta v Ljubljani, ki ji je mamica prej pisala, kako pridna je postala Zorica, ji je pripravila presenečenje. Že v soboto popoldne, ko je prišla, jo je peljala v lutkovno gledališče. To je bilo zopet doživetje! Zgodba o čarobnih goslih je bila čudovita! Ko so potem pri teti doma sedeli pri večerji, je Zorica pripovedovala o Sneguljčici, ki jo je brala in videla v celjskem gledališču.

»Veš teta, tega ne bom nikoli pozabila! Oh, ko bi poznala pisatelja te igre! Kakšen neki je, ko piše take čudovite igre,« je potem vzdihnila.

»Pisatelja Pavla Goljo bi rada poznala?« jo je vprašala teta.

»Oh, pa še kako zelo rada! In ne samo jaz. Vsi, ki smo v Celju videli 'Sneguljčico', bi ga tako radi poznali!«

»No, pa ga pojdemo jutri obiskat. Hočeš?« To je teta rekla tako preprosto kot da bi rekla: »Jutri gremo v Celje.« Zorica je od začudenja odprla usta. Ni in ni mogla verjeti, da je to mogoče. Teta je opazila njeno začudenje, pa je dodala: »Ne verjameš? No, res. Tule v sosedni hiši stanuje. Poznamo se. Zelo prijazen gospod je. Nič ne bo hud, če prideš na obisk.«

Vse do drugega dneva, ko so se odpravili na obisk, je Zorica od vznemirjenosti in pričakovanja vsa drhtela. Obisk pri pisatelju, ki je napisal to čudovito igro! Prej si je tega tako zelo želela, zdaj pa se je začela že bati. »Saj ne bom mogla spregovoriti niti besede,« si je mislila. In drugi dan kar ni in ni hotelo biti ob petih popoldne, ko je čas obiskov. Zorica je šla s teto prej še na sprehod po Ljubljani. Ogledali sta si razstavo slik v veliki hiši, za katero ji je teta povedala, da se imenuje Narodna galerija, zanimivosti v muzeju, pa tudi dramsko in operno gledališče. Ko si je Zorica ogledala ti dve veliki lepi hiši, se je spomnila tudi na novo celjsko gledališče, ki ga že tako dolgo zidajo.

Končno je bila ura pet popoldne. Teta, očka in Zorica so se napotili v Beethovnovno ulico. Odpeljali so se v hiši na šte-

Takole je strička Goljo ujel fotograf

vilki štirinajst z dvigalom v drugo nadstropje in teta je pozvonila pri vratih, kjer je visel napis: PAVEL GOLIA. Zorici je srce začelo razbijati kot kladivo po nakovalu in zgrabila je očko za roko ter se skrila za njegov hrbet.

Vrata so se odprla in nasproti se jim je prijazno smehljal starejši gospod. Bil je pisatelj Pavel Golia. Povabil jih je v veliko, lepo sobo. Teta je predstavila očka in Zorica, nato pa je dejala: »Vidiš, Zorica, to je pisatelj, ki je napisal 'Sneguljčico'.«

Zorica je strmela vanj s široko odprtimi očmi. Tale prijazni striček je pisatelj, ki je napisal to lepo igro? Nič brade nima, govori kot očka in tako ljubeče jo gleda! Od

začudenja, presenečenja in sreče ni mogla spraviti besede iz ust. Samo gledala je in rdečica ji je zalila lička, da so postala podobna zrelemu jabolku. Striček Golia je videl njeno zadrego. Pobožal jo je po laseh, jo posadil na stol poleg sebe in ji ponudil peciva.

Ker Zorica še vedno ni mogla spraviti besede iz ust, je teta povedala pisatelju, da so v Celju igrali njegovo »Sneguljčico« in da od tedaj Zorica silno želi, da bi ga spoznala. Povedala mu je tudi, da si ga je dekletce predstavljala popolnoma drugače: kot starega, skrivnostnega gospoda z dolgo sivo brado.

Pisatelj Golia se je nasmehnil, ko je to slišal. »No, mlad resda nisem več, ampak brade nimam in skrivnosten menda tudi nisem,« je dejal in nato

Takole ga je pa šaljivo upodobil pokojni akademski slikar Nikolaj Pirnat

nadaljeval: »Da mi boš verjela, ti bom povedal nekaj iz svoje mladosti in iz svojega življenja.«

Zdaj se je Zorici razvezal jezik. »Da, da,« je vzkliknila, »prosim, povejte mi! To bi rada vedela jaz sama, pa tudi vsi pionirji iz Celja in okolice, ki so videli vašo 'Sneguljčico' v celjskem gledališču.«

Pisatelj se je naslonil na mizo in se zamislil, nato pa začel pripovedovati: »Doma sem iz Trebnjega na Dolenjskem. Rojen sem 10. aprila 1887. V prvi razred osnovne šole sem začel hoditi v Trebnjem, nadaljeval pa sem ga v Mokronogu, v Metliki in v Novem mestu. Takrat še niso znali kakor dandanes preprečevati nalezljivih otroških bolezni in moja mati se jim je umikala z otroki iz kraja v kraj. Štiri razrede gimnazije sem dovršil v Novem mestu, nato pa sem stopil v kadetnico in postal leta 1907 oficir.«

Ko je pripovedoval, je Zorica upirala vanj svoje žive oči. »Veste,« je dejala, ko je prenehal, »jaz sem bila v Celju prvič v gledališču. Kaj pa vi? Ali ste takrat, ko ste bili še majhni, hodili v gledališče?«

»Nekaj gledaliških predstav, med njimi »Desetega brata« in »Rokovnjače«, sem videl še v Novem mestu. To je bilo zame veliko doživetje. Nov svet se mi je prikazal. Še danes občutim, kako globoko so me pretresle usode ljudi na odru, čeprav sem vedel, da so bili vsi preoblečeni in naličeni domačini in domačinke, ki sem jih osebno poznal. V Trstu sem pozneje videl prve predstave poklicnih gledališč, ki so hodila tja iz Italije.«

Pisatelj je pripovedoval tako prijazno in po domače, da je Zorico minila vsa zadrega. Začutila je, da ga itna rada. Tako rada, da mu je kar brez zadrege takole rekla: »Striček, kaj pa mladinske igre? Ste jih kaj videli?«

In prijazni striček ji je odgovoril: »Prvo mladinsko igro sem videl na Dunaju. Igrali so 'Janka in Metko'. Najgloblje pa so me pretresle mladinske igre, ki sem jih v letih 1915 do 1918 gledal v Rusiji.«

»Striček, povejte mi, prosim, zakaj pišete mladinske igre?«

»Že na Dunaju in pozneje v Rusiji sem sklenil, da bom pisal mladinske igre. To sem sklenil zato, da bi pripravil otrokom v svoji domovini taka doživetja, kakršna so bila zame obiski mladinskih gledališč po svetu. To sem pozneje, ko sem postal dramaturg in ravnatelj Drame, tudi storil. Napisal sem

„Petrčkove poslednje sanje“, „Triglavsko bajko“, „Jurčka“, „Princesko in pastirčka“, „Ubogo Ančko“, „Srce igračk“ in „Sneguljčico“.

»Striček, kako je pravzaprav to s „Sneguljčico“? Ali je ta deklica res kdaj živela? Kje ste jo spoznali? In kako ste napisali igro o njej? Ali ste jo slišali govoriti vse tisto, kar v igri govori?»

»Sneguljčico sem spoznal v drobni slikanici s kratko povestico o njej. Povestica me ni zadovoljila, ker je bila prekratka in mi je premalo povedala o tej ljubeznivi nesrečni deklici. Sneguljčico pa sem imel od prvega srečanja dalje zelo zelo rad. Mnogo sem mislil nanjo in nenadoma sem zaslišal njo in vso njeno okolico govoriti. Te razgovore sem potem napisal.»

»Potemtakem ljudje iz pravljice res žive, kajne, striček,« je dalje hotela vedeti Zorica.

»Vse te osebe žive, toda ne v resničnosti, temveč v naši domišljiji. Domišljija je dar, ki ga je dala priroda človeku, da si lahko predstavlja ljudi, stvari in dogodke, ki jih v resnici ni. Na ta način nastajajo pesmi, povesti, gledališke igre in igre za otroke.«

»Da, zdaj razumem, striček. In te igre potem v gledališču igrajo, ali ne? Povejte no, striček, kaj je pravzaprav gledališče? Meni se zdi to neko čudovito življenje. Posebno mladinske igre.«

»Gledališče je kraj, kjer igrajo gledališke igre, ki so jih iz življenja ali iz domišljije napisali pesniki in pisatelji. Ko sem bil jaz otrok, iger za otroke pri nas še niso igrali, menda tudi v Ljubljani še ne. Danes igrajo v vseh naših mestih in večjih krajih igre za mladino, pa tudi otroci se od časa do časa oju-načijo in si sami zaigrajo. Da, da, zelo lepo je, če otroci sami prirede gledališko predstavo. Poskusite tudi vi na vaši šoli! Za začetek si izberite bolj kratko igro!«

»Ali boste napisali še kaj novih iger, striček?»

»Trenutno se ukvarjam z novo mladinsko igro. Marjetica in Aci pojmeta med zamorčke v Afriki, med Indijce in Kitajce v Aziji, Indijance v Ameriki in Eskime v deželi večnega snega ter ustanovita svetovno prijateljsko zvezo otrok. Upam, da bom igro še v tej sezoni končal. Takrat, Zorica, pridi spet k meni!«

Zorica je še vedno z velikimi vprašujočimi očmi strmela v strička Goljo, toda treba se je bilo posloviti, ker so še istega večera odpotovali v Celje. Striček Golja je Zorici poklonil za spomin svoje zbrane mladinske igre, ki so ravno tiste dni izšle

pri Mladinski založbi v Ljubljani. Zorica se mu je lepo zahvalila, nato pa je obljubila, da bo o tem obisku pripovedovala celjskim pionirjem in da bo še nadalje redno in vneto obiskovala gledališče.

Čez pol ure sta sedla z očkom na vlak in se odpeljala domov.

Lojze

Lovec Sneguljčici

Pavel Golia

Vsem si rada pomagala
v stiskah zmeraj in povsod,
kar si mogla, kar si znala,
izkazala si dobrot.
Vse te ljubi, vsa dežela,
njen zaklad si, njena nada;
grad in mesto, trgi, sela,
srca stara, srca mlada,
so, Sneguljka, zate vneti.
Vladarica le, prekleta,
tvoja mačeha, do smrti
blazno te in besno črti.

Pesem škratav

Fran Roš

Hejho, hejho,
globoko pod goro
ima svoj dom, svoj skriti kot
naš ljubi rod.

Hejho, hejho, hejho,
mi gozdni škratje smo
in dobri zvesti bratje smo
vsekdar, povsod.

Hejho, hejho,
globoko pod zemljo
se trudi škrat in koplje zlat
si nov zaklad.

Hejho, hejho, hejho,
a za svobodo v boj,
če treba, hrabro in takoj
vsak škrat gre rad.

Hejho, hejho,
domov prispeli smo,
od dela vsi utrujeni
in lačni vsi.

Hejho, hejho, hejho,
večerja čaka nas
in kmalu tu bo spanja čas
za nas, za nas.

Hejho, hejho,
kako je to lepo!
Imamo zdaj sestrīčico
Sneguljčico!

Hejho, hejho, hejho,
za nas skrbela bo
in pela nam vesela bo,
to bo lepo!

Hejho, hejho,
skrbi nas prav močno,
kako je kaj s Sneguljčico,
sestričico.

Hejho, hejho, hejho,
vse dali bi za njo,
ki ljubimo jo vsi tako
lepo, zvesto!

Vitezova vabila

Pavel Golia

VI PA, LJUBE MALE, MALI,
DRAGA SESTRICA IN BRAT,
PRIDITE SPET KMALI KMALI
K, NAM SNEGULJKO OBISKAT!

Prihodnja premiera. Kot tretja premiera v letošnji sezoni bo uprizorjena sodobna Potrčeva drama »Krefli«. Drama zajema snov iz sodobnega življenja na vasi in obravnava konflikte v zvezi s socializacijo kmečke zemljiške posesti, z zadružništvom. Režijsko vodstvo ima Balbina Battelino-Earanovič, scenograf je inž. arh. Miloš Hohnjec. Igrajo: Avgust Sedej, Gustav Grobelnik, Janez Škof, Peter Božič, Milan Krašovec, Vinko Podgoršek, Nedra Sirknikova, Zora Červinkova in Bogdana Vrečkova. Premiera bo v sredo, dne 12. novembra ob 20. uri.

Gostovanje Akademije za igralsko umetnost z Wildovim »Idealnim soprogom« je zaradi obolenosti v ansamblu predstavljeno na poznejši datum, predvidoma na 3. in 4. november.

Pri založbi Mladinska knjiga v Ljubljani je te dni izšla zbirka mladinskih iger Pavla Golje. Med njimi je tudi »Sneguljčica«. Uvod in opombe je napisal Filip Kalan. Priporočamo!

IZ GLEDALIŠKE PISARNE

Gledališko občinstvo prosimo, da nam sporoči svoje želje, pripombe, predloge in kritične pomisleke, ki jih ima v zvezi s delom gledališča. Obrnite se na upravo gledališča pismeno, pokličite nas po telefonu (številka 21-81) ali pa nas obiščite v naših upravnih prostorih, Stanetova ulica 15! Pionirji, pišite nam, kako vam je ugajala »Sneguljčica«!

Delovne kolektive obveščamo, da prirejamo na željo posebne zaključene predstave. Svoje želje nam sporočite vsaj pet dni pred dnem, ko naj bi bila zaključena predstava.

Gledališkemu lasuljarju je dalo celjsko frizersko podjetje Ferdo Lorbek brezplačno na razpolago večjo količino materiala. Uprava gledališča se podjetju za pomoč zahvaljuje v upanju, da bo ta korak našel še druge posnemovalce.

IZ UREDNIŠTVA GLEDALIŠKEGA LISTA

Gledališko občinstvo in vse celjsko prebivalstvo, zlasti prosvetne delavce, prosimo, da pošljejo Gledališkemu listu v objavo svoje kritične pripombe k uprizorjenim delom, predloge za repertoar kot tudi vse druge prispevke, ki zadevajo gledališko problematiko.

»Zgodovina celjskega gledališkega življenja« Fedorja Gradišnika se bo nadaljevala v prihodnji številki Gledališkega lista.

Popravek. V kolofon prve številke letošnjega letnika Gledališkega lista se je vrinila neljuba tiskovna pomota. Namesto »Letnik VI« bi moralo stati »Letnik VII«, kar s tem popravljamo.

Naročite si Gledališki list na dom. Prejemali ga boste redno pred premiero. Letna naročnina znaša 200 din. Tek. račun pri NB 620-47174-0 — Mestno gledališče Celje.

Gledališki list Mestnega gledališča v Celju. Sezona 1952/53. Letnik VII, štev. 2. Lastnik in izdajatelj Mestno gledališče v Celju. Predstavnik Fedor Gradišnik. Urednik Lojze Filipič. Tiska Celjska tiskarna v Celju. Naklada 1200 izvodov.